

สำนักเลขธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 7048 ส.ท.ค.
วันที่ 31 ส.ค. 2558 8/70

ที่ นร ๐๙๐๑.๑/ ๒๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

NO มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(๒) ร่างพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ.
พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลจำนวน ๑ แผ่น
(๓) บันทึกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ โดยที่กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันจำนวนมากมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวมด้วย ดังนั้น เพื่อให้บทบัญญัติของกฎหมายมีความทันสมัย และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสมควรกำหนดให้มีมาตรการในการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของบทบัญญัติของกฎหมายอยู่เสมอ จากเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. และมีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เพื่อนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป และต่อมารองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) มีข้อสั่งการให้สำนักงานฯ รับไปรับเป็นร่างพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. บัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อให้บทบัญญัติของกฎหมายมีความสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม มีความเหมาะสม เป็นธรรม และไม่เป็นการแก่ประชาชนเกินสมควร

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากที่ผ่านมาไม่เคยมีการกำหนดมาตรการในเรื่องการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของบทบัญญัติของกฎหมาย ส่งผลให้กฎหมายจำนวนมากมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ และการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม จึงสมควรกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของบทบัญญัติของกฎหมายทุกฉบับตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดโดยเร่งด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ร่างพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ประเภทกฎหมายที่จะต้องมีการพิจารณาทบทวน

กำหนดประเภทกฎหมายที่จะต้องมีการพิจารณาทบทวนความเหมาะสม ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ประมวลกฎหมาย พระราชกำหนด และกฎตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ร่างมาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “กฎหมาย”) ทั้งนี้ ได้กำหนดยกเว้นกฎหมายบางประเภท ได้แก่ กฎหมายที่มีผลใช้บังคับเฉพาะช่วงระยะเวลาที่กำหนด กฎหมายที่กำหนดให้มีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งและได้ดำเนินการแล้ว กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม กฎหมายที่กำหนดลักษณะของเครื่องแสดงวิทยฐานะ เครื่องหมาย หรือเครื่องแบบ และกฎหมายอื่นที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

๔.๒ หน้าที่ของผู้รักษาการตามกฎหมาย

กำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นผู้มีหน้าที่ในการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “รัฐมนตรีผู้รักษาการ”) กรณีกฎหมายที่ไม่มีผู้รักษาการ ให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรีอาจมอบหมายให้รัฐมนตรีคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแทนได้ (ร่างมาตรา ๖)

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้รักษาการตามกฎหมายร้องขอ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจะพิจารณาดำเนินการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายแทนผู้รักษาการตามกฎหมายก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง)

๔.๓ รอบระยะเวลาในการพิจารณาทบทวน และเหตุที่จะต้องมีการพิจารณาทบทวน (ร่างมาตรา ๕)

กำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายทุกห้าปีที่กฎหมายใช้บังคับ หรือเมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อผู้รักษาการตามกฎหมายเห็นว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมาย

(๒) เมื่อผู้รักษาการตามกฎหมายได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือจากประชาชนทั่วไป และเห็นว่าเป็นกรณีที่มีเหตุผลสมควร

(๓) เมื่อผู้รักษาการตามกฎหมายได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

(๔) เมื่อมิได้มีการบังคับใช้หรือปฏิบัติตามกฎหมายเกินสามปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นใช้บังคับ

๔.๔ ขอบเขตของเรื่องที่ต้องนำพิจารณาประกอบการทบทวน (ร่างมาตรา ๙)

กำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายนั้นใช้บังคับต่อไป

(๒) การปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๓) การปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมายให้สอดคล้องหรืออนุวัติการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๔) การปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมาย เพื่อลดผลกระทบและภาระต่อประชาชนที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย

(๕) การใช้ระบบกำกับควบคุม ผ่านทางคณะกรรมการ การอนุมัติ การอนุญาต ใบอนุญาต ระบบการจดทะเบียน หรือระบบอื่นที่กำหนดขึ้นเพื่อกำกับหรือควบคุมเพียงเท่าที่จำเป็น

(๖) การให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(๗) การป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย

(๘) เรื่องอื่นที่จะทำให้กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต หรือการประกอบอาชีพของประชาชนโดยไม่จำเป็น ไม่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

๔.๕ ขั้นตอนในการพิจารณาทบทวน

กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการพิจารณาทบทวนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และประกาศผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมทั้งแจ้งให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายทราบด้วย ทั้งนี้ หากมีข้อเสนอแนะจากผู้ใด หรือจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายให้นำมาประกอบการพิจารณาด้วย (ร่างมาตรา ๙)

(๒) ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับกฎหมายนั้น รวมถึงจะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๙ วรรคสอง)

(๓) กรณีที่ผู้รักษาการตามกฎหมายได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๕ (๒) หากเห็นว่าข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะนั้นไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนหรือผู้เสนอแนะทราบพร้อมทั้งเหตุผลภายในสิบวันนับแต่วันที่มีความเห็นดังกล่าว ในกรณีนี้ ผู้ร้องเรียนหรือผู้เสนอแนะจะเสนอเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเพื่อพิจารณาต่อไปก็ได้ (ร่างมาตรา ๘)

(๔) กรณีกฎหมายที่ไม่มีการบังคับใช้เกินสามปีตามมาตรา ๕ (๔) ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายเสนอยกเลิกกฎหมายดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี หรือกรณียังมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายนั้นต่อไป ให้แสดงเหตุผลต่อคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งกำหนดเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการเพื่อบังคับใช้หรือปฏิบัติตามกฎหมายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ครบสามปีที่กฎหมายนั้นใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง)

สำหรับกรณีอื่นตามมาตรา ๕ เมื่อพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายแล้วเสร็จ ให้จัดทำรายงานสรุปผลการพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุต้องพิจารณาทบทวน หากจำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมาย ให้เสนอร่างกฎหมายไปพร้อมกับรายงานดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง)

(๕) กรณีที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายเป็นผู้ดำเนินการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายแทนผู้รักษาการตามกฎหมาย เมื่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมายพิจารณาแล้วเสร็จ ให้เสนอผลการพิจารณาไปยังผู้รักษาการตามกฎหมายและคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๑ วรรคสอง)

(๖) เมื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณารายงานสรุปผลการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งผลการพิจารณาดังกล่าวให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายทราบ (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสาม)

(๗) ให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจัดทำรายงานประจำปีสรุปการปฏิบัติการตามพระราชกฤษฎีกานี้ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบ (ร่างมาตรา ๑๒)

๔.๖ การตรวจสอบกฎหมายที่จะต้องมีการพิจารณาทบทวนในวาระเริ่มแรก (ร่างมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

กำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ทั้งหมด และแจ้งให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายทราบ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย ดังนี้

(๑) กฎหมายที่ใช้บังคับเกินห้าปีนับถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานแจ้งว่าจะดำเนินการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายฉบับใดในปีใด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๒) กฎหมายที่ใช้บังคับยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายเมื่อกฎหมายนั้นใช้บังคับครบห้าปี

๔.๗ การจัดทำคำแปลของกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๓ วรรคสาม)

กำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำคำแปลของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ทั้งหมดเป็นภาษากลางของอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และให้เผยแพร่ทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในภายหลัง ให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขคำแปลของกฎหมายดังกล่าวโดยเร็วด้วย

๔.๘ รัฐมนตรีผู้รักษาการ (ร่างมาตรา ๑๔)

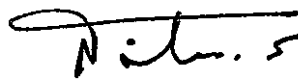
กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

๕. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นควรเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาฯ และบันทึกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) - (๓)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๗๙๗-๘ ต่อ ๔๙๙๘ (นายจุมพลฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th